

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului proiectului pentru concursul bilateral cu Republica Moldova pentru anii 2025-2027 (moldo-române), 25.80013.0807.43ROMD *De la educație la migrație: explorarea fenomenului exodului de creiere în rândul tinerilor din România și Republica Moldova*, dr. Mariana BUCIUCEANU-VRABIE, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Academia de Studii Economice din Moldova, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați (Biroul Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 19 decembrie 2025)

I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului:

Scopul și obiectivele etapei au fost atinse. În anul 2025 a fost implementată Etapa I a proiectului (01.09-31.12.2025), orientată spre evaluarea dimensiunii fenomenului exodului de creiere în România și Republica Moldova prin dezvoltarea cadrului teoretic, metodologic și operațional necesar analizelor comparative. Activitățile au inclus o revizuire interdisciplinară extinsă a literaturii privind migrația tinerilor, mobilitatea educațională și determinanții socioeconomi ai migrației. A fost constituită o bază bibliografică comună RO-MD, integrând surse științifice, statistice și administrative, precum și o documentare sistematică asupra mobilității la studii, pe baza datelor disponibile ale BNS, MEC, Eurostat, bazelor internaționale și corespondenței cu ambasadere Republicii Moldova.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Termenul constrâns nu a generat nici un rezultat cuantificabil, dar a fost inițiată dezvoltarea platformei web oficiale a proiectului (www.migrom.ro), destinată publicării materialelor, rezultatelor și activităților MIGRoM, reprezentând principalul instrument de vizibilitate în această etapă metodologică.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Etapa a condus la elaborarea cadrului conceptual și metodologic comun al proiectului, prin definirea indicatorilor, conceptelor operaționale și variabilelor necesare analizei comparative. În baza acestor fundamente, a fost conceput și validat chestionarul sociologic destinat tinerilor absolvenți, structural adaptat contextelor educaționale din România și Republica Moldova și pregătit pentru pilotarea prevăzută în etapa ulterioară.

Un rezultat central al etapei îl constituie elaborarea și validarea protocolului PRISMA, care stabilește procedurile pentru revizuirea sistematică, criteriile de includere și excludere și fluxul de screening al literaturii prin aplicația Rayyan. Prin aplicarea acestui protocol, literatura relevantă a fost clasificată și structurată pentru analizele viitoare.

IV) Eficiența colaborării între organizația din R. Moldova și partenerii de peste hotare:

Colaborarea internațională a fost consolidată prin realizarea Stagiului I de mobilitate academică la Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gheorghe Zane” al Academiei Române – Filiala Iași. În cadrul acestuia s-au desfășurat workshopuri bilaterale, sesiuni de instruire metodologică, prezentări ale studiilor existente privind migrația din ambele țări și familiarizarea cu rețeaua națională RoMig, consolidând astfel cooperarea științifică România–Republica Moldova și asigurând coordonarea metodologică necesară etapelor viitoare.

Punctaj mediu acordat: 26,5

Concluzii, recomandări: În anul 2025, Etapa I a proiectului a fost implementată integral, realizând obiectivele și livrabilele propuse. Aceasta a permis elaborarea unui cadru conceptual și metodologic comun pentru analiza exodului de creiere în România și Republica Moldova, definind conceptele operaționale, indicatorii și variabilele necesare analizelor comparative. A fost conceput și validat un chestionar sociologic destinat tinerilor absolvenți, adaptat contextelor educaționale din ambele țări, pregătit pentru pilotarea ulterioară. Totodată, a fost realizată o revizuire interdisciplinară extinsă a literaturii privind migrația tinerilor, mobilitatea educațională și determinanții socioeconomi ai migrației, iar protocolul PRISMA a fost elaborat și validat pentru revizuirea sistematică a literaturii, stabilind criteriile de selecție și fluxul de screening al surselor. A fost constituită o bază bibliografică comună România–Moldova, integrând surse științifice, statistice și administrative, și s-a realizat documentarea sistematică a mobilității la studii pe baza datelor oficiale și internaționale.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP